

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

**RAPPORT
PERIODIEK KWALITEITSONDERZOEK
NTC-PO STICHTING NEDERLANDSE TAAL EN CULTUUR
IN FINLAND**

School : NTC-po Stichting Nederlandse taal en cultuur in
Finland
Plaats : ESPOO - FINLAND
BRIN-nummer : 28ET
Onderzoeksnummer : 122581

Datum schoolbezoek : 14 mei 2011
Datum vaststelling : 24 juni 2011

Inhoud

1	Inleiding 5
2	Kwaliteitsprofiel 7
3	Beschouwing 11
4	Vervolg van het toezicht 15

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC-po Stichting Nederlandse taal en cultuur in Finland in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek (PKO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Waarderingskader PO/VO 2009.

Bij dit PKO doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Indien de school in het kader van zelfevaluatie over een bepaalde indicator of over een bepaald kwaliteitsaspect voldoende betrouwbare en valide gegevens heeft verzameld kan in overleg tussen school en inspectie besloten worden om de oordelen uit de zelfevaluatie alleen te verifiëren en deze niet zelf opnieuw te onderzoeken. Zo sluit de inspectie niet alleen aan bij de specifieke situatie van de school, maar wordt de school bovendien niet onnodig belast.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan de resultaten van het Zelfevaluatieinstrument van de Stichting NOB ingestuurd. Op grond van de gegevens uit dat document heeft de inspectie besloten om toch alle kernindicatoren te onderzoeken omdat de zelfevaluatie nog vooral het karakter van een tevredenheidspeiling heeft. De zelfevaluatie van de onderwijspraktijk aan de hand van concrete doelen en voor diverse groepen (leraren, ouders, leerlingen en bestuur) moet nog verder vorm krijgen, alvorens de inspectie daarop haar oordelen kan baseren.

De opzet van het onderzoek

Het periodiek kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten.

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.
- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 2, 3b, 5 en 8.
- Bovendien heeft de inspectie over de kwaliteit van de indicatoren gesprekken gevoerd met de coördinator, de voormalige directeur en een afvaardiging van het bestuur.
- Op uw school zijn verder gesprekken gevoerd met leerlingen en ouders. Daarnaast heeft de inspectie een kort gesprek gevoerd met de ambassadeur.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de directie en het team. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt een beschouwing gegeven over de geconstateerde kwaliteit en wordt deze onder andere gezien in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken. In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Het kwaliteitsprofiel van NTC-po Stichting Nederlandse taal en cultuur in Finland

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.	1	2	3	4	5
1.1 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					●
1.2 * De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.					●

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden bereiden de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en de samenleving.	1	2	3	4
2.1 * Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal betreft de school de kerndoelen als te bereiken doelstellingen.		●		
2.2 * De leerinhouden voor Nederlandse taal worden aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			●	
2.3 De leerinhouden in de verschillende leerjaren sluiten op elkaar aan.			●	

Kwaliteitsaspect 3: De leraren geven de leerlingen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.	1	2	3	4
3B De school heeft voldoende onderwijstijd voor Nederlandse taal gepland (120 uur).			●	
3.1 De leraren maken efficiënt gebruik van de geplande onderwijstijd.			●	
3.3 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.			●	
3.4 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen blijft beperkt.		●		

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.

	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.				●
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				●

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken

	1	2	3	4
5.1 De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			●	
5.2 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
5.3 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en leertijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen

	1	2	3	4
6.1 De leraren stemmen de aangeboden leerinhouden af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			●	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		●		
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.		●		

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.

	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van de leerlingen.			●	
7.5 De school gebruikt de informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			●	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.

	1	2	3	4
8.1 De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.		●		
8.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.		●		
8.3 * De school voert de zorg planmatig uit.		●		
8.4 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.		●		

Kwaliteitsaspect 9: De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg.

	1	2	3	4
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		●		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			●	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.		●		
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.		●		
9.6 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.		●		

Naleving		ja	nee
N1B De door of namens het bestuur vastgestelde schoolgids bevat de verplichte onderdelen.		●	
N2B Het door of namens het bestuur vastgestelde schoolplan bevat de verplichte onderdelen		●	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs van de Stichting Nederlandse Taal en Cultuur (NTC) in Finland, en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext en de specifieke doelstellingen van de school. In dat kader wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

3.1 Uitgangssituatie

De NTC-locatie in Finland bestaat ongeveer vijfentwintig jaar. De school heeft ruim honderd leerlingen die zijn verdeeld over acht groepen. Elke groep heeft een vaste leraar. Daarnaast is er tijdens de lessen een assistent aanwezig voor het verlenen van hand- en spandiensten. De aansturing van het onderwijs is in handen van een coördinator. De huidige coördinator is een jaar in functie; daarvoor was hij geruime tijd als leraar aan de school verbonden. De coördinator heeft naast een coördinerende opdracht een taak als invalleraar.

Aan de school is een peutergroep verbonden voor kinderen tussen drie en vier jaar. Deze groep wordt geleid door twee vrijwilligers. Zij worden daarbij ondersteund door ouders. Omdat de peutergroep niet in aanmerking komt voor subsidie van de Stichting Nederlands Onderwijs in het Buitenland (NOB), blijft deze groep verder buiten beschouwing.

De school neemt alleen richting-1 en -2 leerlingen aan. De leerlingenpopulatie bestaat voor het overgrote deel uit richting-2 leerlingen.

In de afgelopen jaren heeft zich een aantal belangrijke veranderingen voorgedaan. Het leerlingenaantal is relatief sterk toegenomen en daarmee ook het aantal leraren. Vier jaar geleden had de school nog ongeveer zestig leerlingen in de basisschoolleeftijd. Nu zijn dat er, zoals gezegd, circa honderd. Het onderwijs werd aanvankelijk gegeven op een locatie in Espoo, nabij Helsinki, maar sinds enige tijd kan de school beschikken over een centraal gelegen en goed bereikbare locatie in Helsinki.

Sinds dit jaar is een nieuwe coördinator benoemd. De vorige coördinator is dit jaar nog als leraar aan de school verbonden. Hij speelt daarnaast een rol in het inwerktraject van de huidige coördinator. Juist genoemde veranderingen hebben de nodige inspanningen van het bestuur en de coördinator gevraagd.

3.2 Algemeen beeld

In het onderzoek van de inspectie stond de vraag centraal of het onderwijs in de Nederlandse Taal en Cultuur (NTC) in Finland van voldoende kwaliteit is. De inspectie komt tot de conclusie dat de school zich ontwikkelt, maar ook dat eerder geconstateerde tekortkomingen slechts ten dele zijn verholpen. Een positief gegeven is dat de leraren meer dan voorheen overleggen over onderwijsinhoudelijke zaken. Bovendien heeft de school een grote stap voorwaarts gezet door de recente aanschaf en invoering van actuele methodeonafhankelijke toetsen en een digitaal leerlingvolgsysteem. Daarmee heeft de school instrumenten in handen om opbrengstgericht te werken. De school kan op basis van deze gegevens een analyse maken van de resultaten en zo nodig bepalen welke maatregelen op schoolniveau ofwel op het niveau van de individuele leerling nodig zijn om deze te verbeteren. Op dit moment is de school echter nog niet zover.

Een aantal methodeonafhankelijke toetsen zijn onlangs afgenomen en de leraren zijn bezig deze in te voeren in het digitale volgsysteem.

Tijdens het vorige bezoek constateerde de inspectie dat de locatie in Finland te maken heeft met de wet van de remmende voorsprong. De inspectie stelde toen vast dat de school een lange traditie kent en aansluit bij de algemene verwachtingen van de ouders, maar ook dat het onderwijs niet meer aansluit bij de veranderde opvattingen over het geven van onderwijs in het buitenland aan richting-2 leerlingen.

Uit het schoolplan blijkt dat de school streeft naar een meer eigentijdse aanpak. In de groepen is dit echter nog niet voldoende te herkennen. De werkwijze, ook bij de jongere leerlingen, is over het algemeen nogal 'schools'. De leraren slagen er verder nog niet goed in rekening te houden met de grote onderlinge verschillen tussen de leerlingen in een groep. Ook de zorg en begeleiding heeft nog te weinig gestalte gekregen. Het handelen van de leraren kan bovendien meer met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Daarbij is het van belang elkaars kennis en ervaring te benutten. Juist omdat een groot deel van de leraren werkt met een ontheffing voor het geven van primair onderwijs (maar wel andere onderwijservaring heeft), is dit van belang. De coördinator kan in dit proces een centrale rol spelen. De voorwaarden daartoe zijn aanwezig; het team is betrokken en gemotiveerd en de coördinator geniet het vertrouwen van zijn team.

3.3 Toelichting op het kwaliteitsprofiel

Opbrengsten

De inspectie kan niet beoordelen of de resultaten van de leerlingen op het niveau liggen dat verwacht mag worden. Daarvoor is het nodig dat de school gegevens van ten minste drie leerjaren heeft en het aantal leerlingen groot genoeg is voor het doen van een betrouwbare uitspraak. De school neemt dit jaar voor de tweede maal methodeonafhankelijke toetsen af, die een beeld kunnen geven van de resultaten van het onderwijs. Op basis van de nu beschikbare gegevens is een oordeel nog niet mogelijk.

Dit betekent niet dat leerlingen geen vooruitgang boeken. Uit de leerlingendossiers blijkt dat dit wel degelijk het geval is. Of dit een vooruitgang is die past bij de kenmerken van de leerlingen, is echter niet vast te stellen.

Onderwijspraktijk

Het pedagogisch handelen van de leraar, de planning en besteding van de onderwijstijd en de organisatie van de onderwijsactiviteiten beoordeelt de inspectie positief. Evenals tijdens het vorige inspectiebezoek, slagen de leraren er echter onvoldoende in rekening te houden met de onderlinge verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen. Ook krijgen de leerlingen die extra zorg nodig hebben deze zorg niet planmatig aangeboden. Dit was in 2007 eveneens het geval.

Hoewel het leerstofaanbod aanmerkelijk is uitgebreid en geactualiseerd, doet zich bij begrijpend lezen nog een knelpunt voor, omdat de school hier niet systematisch aandacht aan besteedt. Het is bovendien van belang dat helder wordt vastgelegd wat de te behalen niveaus zijn voor de opeenvolgende groepen en voor de onderscheiden taalniveaus. Uiteraard dienen de leraren volgens de gemaakte afspraken te handelen.

De school geeft eens in de twee weken op zaterdagochtend les. Daarnaast verzorgt zij een zomer- en een winterkamp. Daarmee is er voldoende onderwijstijd gepland en de leraren gaan efficiënt met de tijd om. De school breidt de geplande onderwijstijd nog verder uit door de leerlingen thuisopdrachten mee te geven. Het aantal leerlingen dat de lessen verzuimt is ondanks alle inspanningen van de school echter relatief hoog.

De leraren gaan op een respectvolle wijze met de leerlingen om en de omgang tussen de leerlingen onderling is plezierig. Uit het gesprek dat de inspectie met enkele leerlingen heeft gevoerd blijkt dat zij met plezier naar de Nederlandse les gaan. Zij hebben daarnaast bijzonder veel waardering voor de zomer- en winterkampen. Daar wordt aandacht besteed aan de Nederlandse taal en cultuur en er is ook ruimte voor sociale activiteiten. Uit het gesprek dat de inspectie met enkele ouders had komt naar voren dat zij de Nederlandse lessen waarderen. Ze vinden dat de school in de afgelopen jaren professioneler is geworden en ze vinden dat hun kinderen voldoende leren. Zij hebben echter behoefte aan meer informatie over de prestaties van hun kind. De kinderen gaan over het algemeen met plezier naar de lessen, maar naarmate de kinderen ouder worden, zijn zij moeilijker te motiveren. Ze moeten er andere activiteiten, zoals sporttoernooien, voor laten. De ouders zien dat de schoolkampen zorgen voor binding en voor motivatie. De kinderen willen de kampen voor geen goud missen. De ouders hebben veel waardering voor het feit dat de school ondanks tegenslagen, wisselingen in personeel en locaties door de jaren heen is blijven bestaan. Dit getuigt van engagement, bij de ouders en bij de leraren (die doorgaans ook ouder zijn). In het gesprek geeft een enkele ouder aan dat de werkwijze van de leraren, bijvoorbeeld wat betreft het rapporteren, meer op elkaar afgestemd kan worden. Daarnaast geeft een ouder aan het te betreuren dat de school na groep 8 stopt met haar aanbod.

De leraren scheppen een taakgerichte sfeer en de leerlingen zijn betrokken bij de activiteiten. De lessen kunnen echter aanmerkelijk aantrekkelijker gemaakt worden door meer variatie in werkvormen aan te brengen en meer aandacht te besteden aan interactief taalonderwijs. De opstelling van het meubilair en de inrichting van het lokaal kunnen bovendien wat meer worden aangepast aan hetgeen in Nederland gebruikelijk is. Verder is het, zeker bij de jongste leerlingen, van belang het dagprogramma te visualiseren, zodat zij daar houvast aan hebben. Ook verdient het aanbeveling elementen van het directe instructiemodel in te voeren. Zoals gezegd slagen de leraren er nog onvoldoende in de instructie en de verwerking af te stemmen op de onderlinge verschillen tussen de leerlingen.

De school heeft sinds kort voldoende instrumenten om de vorderingen en de ontwikkeling systematisch te kunnen volgen. Wat er vervolgens met de uitkomsten wordt gedaan, is nog niet uitgewerkt. Het beleid rondom zorg en begeleiding heeft nog te weinig vorm gekregen en de school heeft onvoldoende geëxpliciteerd welke resultaten zij op welk moment van de leerlingen verwacht en op basis van welke criteria leerlingen extra aandacht krijgen. Leerlingen waarvan de resultaten achterblijven krijgen momenteel nog te weinig planmatige zorg.

Kwaliteitszorg

Op het gebied van kwaliteitszorg zijn goede aanzetten aanwezig, maar het kwaliteitszorgbeleid dient nog verder vorm te krijgen. Met de recente invoering van een compleet, digitaal leerlingvolgsysteem is het mogelijk meer opbrengstgericht te gaan werken. De school kan de opbrengsten van het onderwijs nu nog niet evalueren. Daarvoor is het allereerst van belang concrete doelen te formuleren en te bepalen of deze gerealiseerd zijn. Na een analyse is het vervolgens mogelijk maatregelen te treffen.

Met behulp van het zelfevaluatieinstrument van de Stichting NOB en een ouderenquête heeft het bestuur zicht gekregen op de sterke en zwakke punten van de school. De wijze waarop de school vervolgens aan verbetering gaat werken kan aanmerkelijk planmatiger, door verbeterplannen met concrete doelen, inclusief een tijdpad te formuleren. Ook de verantwoording over de bereikte leerresultaten en de effecten van de verbeteractiviteiten, bijvoorbeeld in de schoolgids, kan inzichtelijker. Daarnaast wijst de inspectie erop dat het van belang is dat de school de gemaakte afspraken, over bijvoorbeeld het leerstofaanbod, of de verdeling van de onderwijstijd, voor alle leraren toegankelijk vastlegt en toeziet op naleving van de gemaakte afspraken.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit PKO heeft de inspectie ook een onderzoek gedaan naar de naleving van een aantal wettelijke voorschriften zoals die voor scholen in Nederland gelden. Dit onderzoek betrof de wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan. Op basis van dit onderzoek concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit PKO leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt een aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over twee jaar opnieuw een periodiek kwaliteitsonderzoek. In de tussenliggende periode vindt een digitaal onderzoek naar de eindopbrengsten plaats.